

PACIJENTI PRED KAPITACIJOM

27.08.2012 | BLIC-BLOG | Nevenka Dimitrijević

Već skoro šest godina se priča o nagrađivanju prema radu lekara koji rade u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Ovo nagrađivanje, kažu, vršiće se na osnovu ocene koju će svaki lekar dobiti prema brojnim podacima o radu, evidentiranih kroz fakturu koja se ispostavlja Fondu i koji će ući u veoma komplikovanu kapitacionu formulu iz koje ova ocena proizilazi, a što bi se direktno odrazilo na dohodak lekara.

Ovih dana se u dnevnim novinama ponovo najavljuje primena uredbe, koja je u Skupštini Srbije doneta po hitnom postupku i koja će omogućiti navedenu primenu „kapitacione formule“, a takođe i ostaviti prostora da direktori isplaćuju plate na način koji je veoma diskriminišući, pa čak i protivzakonit. Pošto u ovim novinskim tekstovima nije objašnjeno kako će ta čuvena formula odvojiti kvalitetan rad od nekvalitetnog, niti je data poruka o tome kakvu će realnu korist imati pacijenti od celog projekta, mi ih shvatamo isključivo kao pretnju.

Nas, koji radimo u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, novinske pretnje više ne dotiču, jer su one, definitivno rezultat uređivačke politike, sprovedene na način koji nije dostojan ugleda lekarske profesije, niti naših pacijenata, kojima je potpuno srušena svaka iluzija o lečenju koje bi uvažilo njihovu ličnost i obezbedilo empatijski pristup njihovoj bolesti.

Što se same kapitacione formule tiče, mi smo je prečešljali uzduž i popreko, analizirali sa različitih aspekata i davali sopsvene primedbe. I što je više primedbi iz prakse bilo, plaćanje po učinku je bilo sve dalje od realnosti.

Zato više ni o sopstvenoj plati ne razmišljamo, jer smo se pomirili sa ključnom činjenicom da samim kvalitetom rada na nju ne možemo da utičemo, već je jedini put ka realizaciji „proseka“ sticanje veštine fakturisanja usluga.

Iz brojnih komentara na blogovima vidim da je javnost ubeđena u to da će „plaćanje prema učinku“ biti pravedna podela na dobre i loše lekare.

Međutim, to iz sadašnje kapitacione formule nikako ne proizilazi. Naprotiv!. Lekari koji više rade, imaju više pacijenata, pa samim tim i više „troše“, propisujući recepte i šaljući u laboratoriju i na skupe dijagnostičke procedure, što im se sve računa kao minus.

Prema našim procenama, najbolje će proći oni koji najmanje rade ili su retko prisutni na poslu, ili oni koji će svesno, u zakonskim okvirima, uskratiti određene mogućnosti svojim pacijentima, da im ne bi bila smanjena plata.

U tom smislu, predlažemo da ocena rada svakog lekara bude dostupna svim pacijentima, uz predlog da obavezno traže da se leče kod onih koje smatraju boljim, jer je to jedno od njihovih prava promovisanih akcijama vođenim u okviru zdravstvene politike.

Što se tiče rada izabranih lekara, sigurno će ostati isti, ma koliko neko bio nezadovoljan. Ovo ima jako uporište u činjenici da se o primarnoj zdravstvenoj zaštiti mnogo priča i to uglavnom u negativnom smislu. Pitanje je samo: zašto to stanje toliko dugo traje, bez tendencije bilo kakvog poboljšanja? Zašto su pacijenti stalno nezadovoljni a lekari stalno loši? Zašto se odeljenja opšte medicine i dalje nalaze na vrhovima domova zdravlja, bez lifta, zašto čekaonice liče na sabirne centre, zašto se i pored brojnih načina zakazivanja i dalje čeka po hodnicima, zašto i pored onolikog uređivanja stomatologije, ljudi i dalje hodaju bez zuba, zašto su sve zgrade domova zdravlja tako zapuštene i dotrajale i nepristupačne starima i teško bolesnima (o invalidima i da ne pričamo), zašto nema lekova

ni sanitetskog materijala?

Postoji još hiljadu zašto i to je rezultat nedostatka sinergizma svih segmenata u društvu, kao i loše organizovanosti, što je posledica rada lošeg menadžmenta, za koga su edukovani svi direktori u proteklih pet godina, o čemu ni jedna štampa, naravno, ne govori.

Pomoći nam, izgleda nema, jer se poruka o svemu lošem što postoji u zdravstvenom sistemu, svela na poruku o lošoj energiji.